

FONDI I KURSIMEVE PENSIONALE TË KOSOVËS OPERACIONET

RAPORTI I AUDITORIT TË PAVARUR DHE PASQYRAT FINANCIARE

Më dhe për vitin që përfundoi më 31 dhjetor 2019

RAPORTI I AUDITORIT TË PAVARUR.....	1-2
PASQYRA E POZICIONIT FINANCIAR	3
PASQYRA E TË ARDHURAVE GJITHËPËRFSHIRËSE	4
PASQYRA E NDRYSHIMEVE NË MJETET NETO TË OPERACIONEVE	5
PASQYRA E RRJEDHËS SË PARASË	6
SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE	7-26

Raporti i Auditorit të Pavarur

Grant Thornton L.L.C.
Rexhep Mala 18
10000 Prishtine
Kosovo

T +381 38 247 771
T +381 38 247 801
F +381 38 247 802

Për Bordin e Drejtorëve të Fondit të Kursimeve Pensionale të Kosovës

Opinion

Ne kemi audituar pasqyrat financiare shoqëruese të Fondit të Kursimeve Pensionale të Kosovës - Operacionet ("FKPK") të cilat përfshijnë pasqyrën e pozicionit financiar më 31 dhjetor 2019, si dhe pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse, pasqyrën e ndryshimeve në pasuritë neto të FKPK - Operacione dhe pasqyrën e rrjedhjes së parasë për vitin që ka përfunduar më këtë datë, si dhe një përmbledhje të politikave të rëndësishme kontabël dhe shënime të tjera shpjeguese.

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare paraqesin në mënyrë të drejtë, në të gjitha aspektet materiale, pozicionin financiar të Fondit të Kursimeve Pensionale të Kosovës- Operacionet më 31 dhjetor 2019, si dhe performancën financiare dhe rrjedhën e parasë për vitin që ka përfunduar në këtë datë, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF).

Baza për Opinion

Ne kemi kryer auditimin tonë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (SNA). Përgjegjësitë tona në kuadër të këtyre standardeve janë të përshkruara më poshtë në seksionin Përgjegjësitë e Auditorit për auditimin e pasqyrave financiare në këtë raport. Ne jemi të pavaruar nga FKPK në përputhje me Bordin e Standardeve Ndërkombëtare të Etikës për Kontabilistët Profesionistë (Kodi BSNEK) së bashku me kërkesat etike që janë relevante për auditimin tonë të pasqyrave financiare në Kosovë dhe gjithashtu kemi përmbushur përgjegjësitë tjera etike në përputhje me Kodin e BSNEK-së. Ne besojmë se të dhënat e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të përshatshme për të siguruar bazën për opinionin tonë.

Përgjegjësia e Menaxhmentit dhe atyre të ngarkuar me qeverisjen për pasqyrat financiare

Menaxhmenti është përgjegjës për përgatitjen dhe prezentimin e drejtë të këtyre pasqyrave financiare në përputhje me SNRF-të, dhe për ato kontrole të brendshme, që konsiderohen të nevojshme nga menaxhmenti për të mundësuar përgatitjen e pasqyrave financiare pa anomali materiale të shkaktuara nga mashtrimi apo gabimi.

Gjatë përgatitjes së pasqyrave financiare të veçanta, menaxhmenti është përgjegjës për të vlerësuar aftësinë e FKPK, për të vazhduar se përmbushuri parimin e vijimësisë, duke shpalosur, nëse është e zbatueshme, çështjet që kanë të bëjnë me vijimësinë e biznesit dhe duke përdorur parimin kontabël të vijimësisë, përveç kur menaxhmenti ka për qëllim të likujdojë FKPK-në, ose të ndërpresë aktivitetet, ose nuk ka ndonjë mundësi tjetër përveç se të veprojë në këtë mënyrë.

Ata që janë të ngarkuar me qeverisjen janë përgjegjës për mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të FKPK-së.

Përgjegjësia e Auditorit për auditimin e pasqyrave financiare

Objektivat tona janë që të arrijmë një siguri të arsyeshme lidhur me faktin nëse pasqyrat financiare në tërësi nuk kanë anomali materiale, për shkak të mashtrimit apo gabimit, dhe të lëshojmë një raport auditimi që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është një siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci që një auditim i kryer sipas SNA-ve do të identifikojë gjithmonë një anomali materiale kur ajo ekziston. Anomalitë mund të vijnë si rezultat i gabimit ose i mashtrimit dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose të marra së bashku, pritet që në mënyrë të arsyeshme të influencojnë vendimet ekonomike të përdoruesve, të marra bazuar në këto pasqyra financiare.

Si pjesë e auditimit, në përputhje me SNA, ne ushtrojmë gjykimin profesional dhe mbajmë skepticizmin profesional gjatë auditimit. Ne gjithashtu:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë riskun e gabimeve materiale në pasqyrat financiare që vijnë si rezultat i gabimit apo mashtrimit, dizajnojmë dhe kryejmë procedurat e auditimit në lidhje me ato risqe dhe mbajmë dëshmi të auditimit që janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të ofruar bazën për opinionin tonë. Risku i moszbulimit të gabimeve materiale nga mashtrimet është më i lartë se sa ai i gabimit për shkak se risku i mashtrimit mund të përmbajë marrëveshje të fshehta, falsifikime, lëshime të qëllimshme, keqinterpretime apo refuzime të kontrolleve të brendshme.
- Sigurojmë një njohje të kontrollit të brendshëm, që është relevante me auditimin në mënyrë që të dizajnojmë procedurat e auditimit që janë të përshtatshme me rrethanat, mirëpo jo me qëllim për dhënien e një opinionit mbi efektivitetin e kontrolleve të brendshme të FKPK.
- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave të kontabilitetit të përdorura dhe arsyeshmërinë e kontabilitetit si dhe shpalosjet e bëra nga menaxhmenti.
- Nxjerrim përfundime në lidhje me përshtatshmërinë e përdorimit të bazës së hipotezës së vijmësisë së kontabilitetit, duke u bazuar në dëshmitë e auditimit, nëse një pasiguri materiale ekziston në lidhje me ngjarjet ose kushtet që mund të shkaktojnë dyshim të lartë që FKPK mund të vazhdojë operimin. Nëse ne vijmë në përfundim se një pasiguri materiale ekziston, ne jemi të detyruar t'i kushtojmë vëmendje në raportin tonë të auditimit në shpalosjet e pasqyrave financiare ose nëse shpalosjet e tilla janë jo të përshtatshme, të modifikojmë opinionin tonë. Përfundimet tona janë të bazuara në dëshmitë tona të auditimit të siguruar deri në datën e raportit tonë. Sidoqoftë, ngjarjet ose kushtet e ardhshme mund të shkaktojnë që FKPK të ndërprejë operimin e saj.
- Vlerësojmë paraqitjen e përgjithshme, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare të veçanta duke përfshirë informacionet shpjeguese të dhëna, dhe nëse pasqyrat financiare të veçanta prezantojnë transaksionet dhe ngjarjet në to në një mënyrë që arrin paraqitjen e drejtë.

Ne komunikojmë me ata që janë të angazhuar me qeverisjen e Fondit të Kursimeve Pensionale të Kosovës - Operacionet për, përpos të tjerave për shtrirjen, kohëzgjatjen dhe gjetjet e auditimit duke përfshirë mangësi të rëndësishme eventuale në kontrollat e brendshme që ne mund të identifikojmë gjatë auditimit tonë.

Grant Thornton LLC

Prishtinë,
10 prill 2020

Suzana Stavriqi
Auditor ligjor

	Shënimet	Më 31 Dhjetor 2019	Më 31 Dhjetor 2018
		EUR	EUR
Mjetet			
Mjetet qarkulluese			
Paraja në dorë dhe në bankë	4	143,678	688,467
Afatizimet bankare	5	5,268,026	4,602,762
Llogaritë e arkëtueshme	6	614,998	483,036
Shpenzimet e parapaguara		21,556	13,173
		6,048,258	5,787,438
Mjetet joqarkulluese			
Pronat, impiantet dhe pajisjet	7	702,473	636,264
Pasuritë me të drejta të përdorimit	8	139,376	-
Mjetet e patrupëzuara	9	54,900	61,497
		896,749	697,761
Gjithsej mjetet		6,945,007	6,485,199
Detyrimet			
Detyrimet afatshkurtëra			
Llogaritë e pagueshme dhe akrualet	10	984,586	868,207
Detyrimet e qirasë	8	46,256	-
		1,030,842	868,207
Detyrimet afatgjata			
Detyrimet e qirasë	8	101,765	-
		101,765	-
Mjetet neto të FKPK-së - Operacionet		5,812,400	5,616,992

Autorizuar për publikim nga Bordi Drejtues dhe Menaxhmenti i FKPK dhe nënshkruar në emrin e tyre më 31 mars 2020.

Z. Ruzhdi Morina
 Kryesues i Bordit Drejtues

Z. Vërshim Hatipi
 Zëvendësdyrektor - Financa | Investime dhe Risk | TI

Z. Adrian Zalli
 Drejtor Menaxhues

Shënimet përcjellëse prej 1 deri në 18 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

	Shënimet	Për fundvitin 31 dhjetor 2019	Për fundvitin 31 dhjetor 2018
		EUR	EUR
Të hyrat			
Tarifat e ngarkuara ndaj mjeteve pensionale	12	8,235,843	7,660,347
Të hyrat nga mjetet e tjera	13	174,030	97,667
Gjithsej të hyrat		8,409,873	7,758,014
Shpenzimet			
<i>Shpenzimet e investimeve</i>			
Tarifat neto të instrumenteve për investime të hapura	14	(4,558,953)	(5,704,406)
Tarifat e BQK-së për transfere dhe mirëmbajtje		(91,952)	(30,550)
Brokerët, kujdestarët dhe shpenzimet për garanci		(51,652)	(8,916)
		(4,702,557)	(5,743,872)
<i>Shpenzimet Administrative</i>			
Kostoja e stafit	15	(584,453)	(574,375)
Shpenzimet për Bordin Drejtues	16	(193,275)	(207,862)
Pasqyrat e llogarive dhe korrespondenca		(138,368)	(107,951)
Mirëmbajtja e softuerit		(87,368)	(38,289)
Zhvlerësimi dhe amortizimi	7-9	(92,696)	(53,584)
Shpenzimet për operim të zyrës		(22,595)	(82,801)
Tarifa e BQK-së për mbikëqyrje		(19,413)	(18,188)
Trajnimet, udhëtimet dhe shpenzimet e tjera të stafit		(16,057)	(10,050)
Shërbimet profesionale/kontraktorët/konsulentët	17	(11,259)	(10,380)
Shpenzimet e interesit të qirasë	8	(10,540)	-
Auditimi i jashtëm		(9,050)	(9,050)
Komunikimi		(7,263)	(8,298)
Rimëkëmbja nga fatkeqësitë - qiratë dhe shpenzimetë ndërlidhura		(6,600)	(6,600)
Tarifat e shërbimeve bankare		(1,744)	(2,300)
Edukimi publik dhe shpalljet		(1,060)	(15,136)
Shpenzimet e tjera		(4,187)	(13,881)
		(1,205,928)	(1,158,745)
Gjithsej shpenzimet		(5,908,485)	(6,902,617)
Provizionet për humbjet e pritura kreditore, neto (rritja) / zvogëlimi		(333)	252
Suficiti neto për vitin		2,501,055	855,649

Shënimet përcjellëse prej 1 deri në 18 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

	Shënimet	Suficiti	Rezervat	Gjithsej
		EUR	EUR	EUR
Më 1 janar 2018		461,343	5,000,000	5,461,343
Suficiti neto për vitin		855,649	-	855,649
Kthimi prej suficitit tek FKPK-MP	11	(700,000)	-	(700,000)
Më 31 dhjetor 2018		616,992	5,000,000	5,616,992
Ndryshimi nga implementimi fillestar i SNRF 16	2.3	(5,647)	-	(5,647)
Ri-paraqitur më 1 janar 2019		611,345	5,000,000	5,611,345
Suficiti neto për vitin		2,501,055	-	2,501,055
Kthimi prej suficitit tek FKPK-MP	11	(2,300,000)	-	(2,300,000)
Më 31 dhjetor 2019		812,400	5,000,000	5,812,400

Shënimet përcjellëse prej 1 deri në 18 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

	Shënimet	Për fundvitin 31 dhjetor 2019	Për fundvitin 31 dhjetor 2018
		EUR	EUR
Rrjedhja e parasë nga aktivitetet operacionale			
Suficiti neto për vitin		2,501,055	855,649
Rregullimet për:			
Zhvlerësimin dhe amortizimin	7-9	92,696	53,584
Të hyrat nga interesi	13	(121,765)	(82,072)
Lëvizjet neto në provizionet për humjet e pritura kreditore	5	333	(252)
		2,472,319	826,909
Interesi i arkëtuar		115,867	86,253
		2,588,186	913,162
Ndryshimet në mjetet dhe detyrimet operacionale:			
(Rritja) në detyrimet e qirasë – skontimi neto		(43,460)	-
Rritja / (Zvogëlimi) në llogaritë e pagueshme/akruale		116,379	(189,457)
Zvogëlimi / (Rritja) në llogaritë e arkëtueshme/parapagimet			
(përrjashtuar interesin e arkëtueshëm nga llogaritë rrjedhëse)	4	(140,544)	21,520
Rrjedhja neto e parasë nga aktivitetet operacionale		2,520,561	745,225
Rrjedhja e parasë nga aktivitetet investuese			
Blerja e pronës, impjanteve dhe pajisjeve	7	(94,480)	(606,986)
Blerja e softuerëve dhe licencave	9	(11,370)	(38,978)
(Rritja) në afatizimet bankare		(5,259,500)	(4,600,000)
Zvogëlimi në afatizimet bankare		4,600,000	5,100,000
Rrjedhja neto e parasë (përdorur në) / nga aktivitetet investuese		(765,350)	(145,964)
Rrjedhja e parasë nga aktivitetet financuese			
Kthimi i suficitit në FKPK-MP		(2,300,000)	(700,000)
Rrjedhja neto e parasë (përdorur në) aktivitetet financuese		(2,300,000)	(700,000)
(Zvogëlimi) në paranë e gatshme dhe ekuivalentët e saj		(544,789)	(100,739)
Paraja e gatshme dhe ekuivalentët e saj në fillim të vitit		688,467	789,206
Paraja e gatshme dhe ekuivalentët e saj në fund të vitit	4	143,678	688,467

Shënimet përcjellëse prej 1 deri në 18 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

1 TË PËRGJITHSHME

Fondi i Kursimeve Pensionale të Kosovës (më tutje "FKPK"), regjistruar në adresën: Rr. "Agim Ramadani" Nr. 182-184, 10000 Prishtinë, Republika e Kosovës, me numër të regjistrimit 90000225; është krijuar nga Rregullorja e UNMIK-ut Nr. 2001/35 më 22 dhjetor 2001, më vonë e amendamentuar me Rregulloren 2005/20, kjo më vonë e amendamentuar me Ligjin Nr. 03/L-084 të Republikës së Kosovës, më tej e amendamentuar me Ligjin Nr. 04/L-101 të Republikës së Kosovës, dhe kjo e fundit e komplementuar me ndryshime dhe plotësime të Ligjit Nr. 04/L-168 dhe Nr. 05/L-116; si institucion financiar jo-për-profit me qëllimin e vetëm dhe ekskluziv të administrimit dhe menaxhimit të llogarive individuale të kursimeve pensionale, duke siguruar investim të kujdesshëm dhe mbrojtje të aseteve pensionale, si dhe duke paguar shumat e akumuluar në llogaritë individuale për blerjen e anuiteteve për kursime pensionale, si menaxhues i mirëbesuar që vepron në të mirë të pjesëmarrësve dhe përfituesve të tyre.

Ligji Nr. 04/L-101 ka krijuar një program të kursimeve pensionale, të financuar nga kontributet e të punësuarve dhe punëdhënësve të tyre, si dhe të administruara e të investuara përmes FKPK-së. Sipas këtij sistemi të kontributeve të definuara nga të gjithë banorët e punësuar të Kosovës dhe punëdhënësit e tyre kërkohet të paguajnë kontribute pensionale (me përjashtim të shtetasve të huaj me qëndrim të përkohshëm në Kosovë). Secili pjesëmarrës ka llogari individuale në FKPK, në të cilën kreditohen kontributet si dhe kthimi nga investimet.

FKPK-ja mbikëqyret nga Bordi Drejtues, i cili përbëhet nga anëtarët ekspertë të investimeve dhe pensione, si dhe nga përfaqësues të punëdhënësve dhe punonjësve të Kosovës. Sipas Ligjit Nr. 04/L-101, një anëtar pa të drejtë vote do t'i përfaqësojë interesat e Qeverisë. Gjatë vitit 2019 dhe 2018, Bordi Drejtues ka vepruar pa këtë anëtar që e përfaqëson Qeverinë.

Këto pasqyra financiare janë për FKPK-Operacionet (ose "FKPK-O") i cili është subjekti i menaxhimit dhe administrimit të kursimeve pensionale të kontribuuesve (mjeteve pensionale). Pasqyrat financiare për FKPK-Mjetet Pensionale (ose "FKPK-MP"), janë përgatitur ndaras nga pasqyrat financiare të subjektit.

Drejtori dhe 28 punonjës të përhershëm i menaxhuan operacionet ditore të FKPK-së gjatë vitit 2019 (2018: Drejtori dhe 26 punonjës të përhershëm).

2 BAZAT E PËRGATITJES SË PASQYRAVE FINANCIARE

2.1 Deklarata e përputhshmërisë

Pasqyrat financiare të FKPK-O janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar ("SNRF").

2.2 Bazat e përgatitjes

FKPK-O i mbanë librat e kontabilitetit dhe i përgatitë pasqyrat financiare sipas konventës së kostos historike siç ndryshohen me rivlerësimin e aseteve dhe detyrimeve financiare. Shënimet aktuale dhe ato krahasuese janë të shprehura në EUR, e cila është valuta funksionale dhe raportuese e FKPK-O. Sipas nevojës, të dhënat krahasuese janë riklasifikuar me qëllim të përshtatjes me prezantimin e vitit aktual.

2.3 Ndryshimet në politikat kontabël dhe shpalosjet

i) Aplikimi fillestar i standardit të ri si dhe i ndryshimeve në standardet ekzistuese në fuqi për periudhën aktuale të raportimit

Standardi i ri si dhe ndryshimet në standardet ekzistuese në vijim, të publikuara nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit, ishin në fuqi për periudhën aktuale:

- **IFRS 16 "Qiratë"** (në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2019;
- Ndryshimet në standarde të ndryshme: Pasojat tatimore të pagesave në instrumentet e klasifikuara si ekuitet (ndryshimet në SNK 12); Plani i ndryshimit, zhdukja ose zgjidhja (Ndryshimet në SNK 19), Kostot e huazimit të pranueshme për kapitalizim (Ndryshimet në SNK 23); Interesat afatgjatë në asocime dhe ndërmarrësi të përbashkëta (Ndryshimet në SNK 28); Interesat e mbajtura më parë në operacione të përbashkëta (Ndryshimet në SNRF 3 dhe SNRF 11); Karakteristikat e Parapagimit me Kompensim negativ (Ndryshimet në SNRF 9) - të gjitha në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2019;
- KIRFN 23 "Pasiguritë mbi trajtimet e tatimit mbi të ardhurat" – në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2019.

Implementimi i standardeve, ndryshimeve dhe interpretimeve të mësipërme nuk ka pasur ndikim material në pasqyrat financiare të FKPK-O, me përjashtim të SNRF 16 detajet e të cilit janë dhënë në vijim.

Implementimi i SNRF 16 "Qiratë"

Implementimi i këtij standardi të ri ka rezultuar që KPST-O të njohë një pasuri me të drejta të përdorimit dhe detyrimet e qirasë të ndërlidhura me të, ku të gjitha qiramarrjet e mëparshme operative përveç atyre të identifikuara me vlerë të ulët ose me afat më të shkurtër se 12 muaj nga data e aplikimit fillestar.

Standardi i ri është aplikuar duke përdorur qasjen e modifikuar retrospektive, me efektin kumulativ të miratimit të SNRF 16 të njohur në pasqyrën e ndryshimeve në mjetet neto të FKPK-O, si një korigjim në bilancin fillestar të suficitit për periudhën aktuale. Periudhat e mëparshme nuk janë ri-paraqitur.

KPST-O ka zgjedhur të mos i përfshijë kostot fillestare direkte në matjen e pasurisë me të drejta të përdorimit për qiratë operative në ekzistencë në datën e aplikimit fillestar të SNRF 16, apo 1 janarin 2019. Në këtë datë, FKPK-O gjithashtu ka të zgjedhur për ta matur pasurinë me të drejta të përdorimit me një shumë të barabartë me detyrimin e qirasë të rregulluar për pagesat e parapaguara ose të akorduara të qirasë që kanë ekzistuar deri në datën e tranzicionit.

Në tranzicion, për qiramarrjet e llogaritura më parë si qira operative me një afat të qirasë më të vogël se 12 muaj dhe për ato me vlerë të ulët, KPST-O ka aplikuar përjashtimet opsionale për të mos i njohur si pasuri me të drejta të përdorimit, por për t'i llogaritur si shpenzime të qirasë sipas metodës drejtvizore për afatin e mbetur të qirasë.

Në kalimin në SNRF 16, niveli i huamarrjes së përshkallëzuar i aplikuar mbi detyrimet e qirasë të njohur sipas SNRF 16 ishte 6.49%.

KPST-O ka përfutur nga përdorimi i shikimit prapa për përcaktimin e afatit të qirasë gjatë trajtimit të opsioneve për zgjatje apo ndërprerje të qirasë.

2 BAZAT E PËRGATITJES SË PASQYRAVE FINANCIARE (VAZHDIM)

2.3 Ndryshimet në politikat kontabël dhe shpalosjet (vazhdim)

Në vijim paraqitet harmonizimi i ndikimit në suficit në pasqyrën e ndryshimeve në mjetet neto të FKPK-O me rastin e implementimit të SNRF 16 më 1 janar 2019:

	Më 1 janar 2019
	EUR
Njohja fillestare e pasurive me të drejta të përdorimit	185,834
(Njohja fillestare e) pasurive në detyrimet e qirasë	(191,481)
Ndryshimi nga implementimi fillestar i SNRF 16	(5,647)

ii) Standardet e reja si dhe ndryshimet në standardet ekzistuese të publikuara që ende nuk janë përvetësuar

Në datën e autorizimit të këtyre pasqyrave financiare, standardet e reja dhe ndryshimet në standardet ekzistuese në vijim, janë publikuar por ende nuk kanë hyrë në fuqi:

- **SNRF 17 "Kontratat e sigurimeve"** (në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2021;
- **Ndryshimet në SNRF 10 "Pasqyrat Financiare të Konsoliduara" dhe SNK 28 "Investimet në pjesëmarrje dhe sipërmarrjet e përbashkëta"** - Shitja apo Kontributi i aseteve në mes të një investitori dhe bashkëpunëtori të tij ose sipërmarrje të përbashkëta dhe ndryshime të mëtejshme (data efektive është shtyrë për kohë të pacaktuar deri një projekt kërkimor në metoda të kapitalit neto është përfunduar);
- **Përkufizimi i një biznesi (Ndryshimet në SNRF 3)** – në fuqi për periudhat vjetore të raportimit që fillojnë më ose pas 1 janarit 2020;
- **Klasifikimi i detyrimeve si rrjedhëse ose jo-rrjedhëse (Ndryshimet në SNK 1)** – në fuqi për periudhat raportuese vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2022.

FKPK-O ka zgjedhur të mos përvetësojë këto standarde, ndryshime të standardeve ekzistuese dhe interpretime përpara se ato të hyjnë në fuqi. FKPK-O parashikon që përvetësimi i këtyre standardeve dhe i ndryshimeve në standardet ekzistuese nuk do të ketë ndikim material në pasqyrat financiare të FKPK-O në periudhën e zbatimit fillestar.

3 PËRMBLEDHJE E POLITIKAVE TË RËNDËSISHME KONTABËL

3.1 Instrumentet financiare

Asetet dhe detyrimet financiare të bartura në pasqyrën e pozicionit financiar përfshijnë investimet, paranë, ekuivalentët e parasë, llogaritë e arkëtueshme dhe detyrimet. Politikat kontabël në lidhje me njohjen dhe matjen e këtyre zërave janë të shpalosura në politikat përkatëse kontabël të përfshira në këtë shënim. Instrumentet financiare janë të klasifikuara si asete, detyrime ose ekuitet në përputhje me thelbin e aranzhimit kontraktual përkatës. Interesi, fitimi dhe humbjet në lidhje me instrumentet financiare të klasifikuara si mjete ose detyrime, raportohen si të hyra apo shpenzime. Instrumentet financiare zbriten kur FKPK-O ka të drejtën e ushtrueshme ligjore për të bërë zbritjen dhe ka për qëllim ujdinë, qoftë në bazë neto qoftë ta realizojë një aset dhe njëkohësisht ta shlyejë detyrimin.

3.2 Asetet dhe detyrimet financiare

Metodat e matjes

Vlera e drejtë

Vlera e drejtë paraqet shumën që do të pranohej me rastin e shitjes së një aseti ose shumën që do të duhej paguar për të transferuar një detyrim në një transaksion të rregullt midis pjesëmarrësve në treg në datën e matjes.

Kostoja e amortizuar dhe norma efektive e interesit

Kostoja e amortizuar është shuma në të cilën aseti ose detyrimi financiar matet në njohjen fillestare minus ripagimet e kryeqjësë, plus ose minus amortizimin kumulativ duke përdorur metodën e interesit efektiv të çdo ndryshimi midis asaj vlere fillestare dhe shumës së maturimit dhe, për asetet financiare, përshtatjet për çdo provizion të dëmtimit.

Norma efektive e interesit është norma që saktësisht zbrët flukset monetare të ardhshme të vlerësuar nëpërmjet jetës së pritur të asetit ose detyrimit financiar në vlerën bartëse bruto të një aseti financiar (koston e amortizuar para çfarëdo provizioni për dëmtim) ose koston e amortizuar të një detyrimi financiar. Llogaritja nuk merr parasysh humbjet e pritura të kreditit dhe përfshin kostot e transaksionit, primet ose zbritjet dhe tarifën e pikat e paguara ose të marra që janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit, siç janë tarifën e origjinës.

Kur FKPK-O rishikon vlerësimet për flukset monetare të ardhshme, vlera bartëse e aseteve ose detyrimeve financiare përkatëse është e rregulluar për të pasqyruar vlerësimin e ri të skontuar duke përdorur normën efektive të interesit fillestare. Çdo ndryshim njihet në fitim ose humbje.

Të ardhurat nga interesi

Të ardhurat nga interesi llogariten duke aplikuar normën efektive të interesit në vlerën bruto të bartur të aseteve financiare, përveç:

- Pasuritë financiare të blera ose të buruara nga provizionet (BBNP);
- Pasuritë financiare që nuk ishin BBNP, por më pas u bënë me kredit të dëmtuar ("Faza 3"), për të cilat të ardhurat nga interesi llogariten duke zbatuar normën efektive të interesit në koston e amortizuar (dmth. pas provizionit ECL).

Njohja fillestare dhe matja

Asetet dhe detyrimet financiare njihen kur FKPK-O bëhet palë e dispozitave kontraktuale të instrumentit. Të gjitha blerjet dhe shitjet e siguracioneve njihen në datën e tregtimit, datën kur FKPK-O zotohet për blerjen ose shitjen e asetit.

Në njohjen fillestare, FKPK-O mat një aset ose detyrim financiar me vlerën e saj të drejtë plus ose minus, në rastin e një aseti ose detyrimi financiar që nuk matet me vlerë të drejtë përmes fitimit dhe humbjes, kostot e transaksionit që janë në rritje dhe që i atribuohen drejtpërdrejt blerjes ose emetimit të asetit ose detyrimit financiar, siç janë tarifën dhe komisionet.

Kostot e transaksionit të aseteve dhe detyrimeve financiare të bartura me vlerë të drejtë përmes fitimit dhe humbjes pasqyrohen si shpenzime në fitim dhe humbje. Menjëherë pas njohjes fillestare, një provizion i humbjes së pritshme kreditore (HPK) njihet për asetet financiare të matura me koston e amortizuar dhe investimet në instrumentet e borxhit të matura me vlerë të drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse (VDATGj), gjë që rezultojnë në një humbje kontabël që njihet në fitim dhe humbje për një aset të sapo njohur.

Kur vlera e drejtë e aseteve dhe detyrimeve financiare ndryshon nga çmimi i transaksionit me njohjen fillestare, FKPK-O njeh diferencat si në vijim:

- Kur vlera e drejtë dëshmohet me një çmim të kuotuar në një treg aktiv për një aktiv ose pasiv identik (dmth. një input i Nivelit 1) ose bazuar në një teknikë vlerësimi që përdor vetëm të dhëna nga tregjet e vëzhgueshme, diferenca njihet si fitim ose humbje;
- Në të gjitha rastet e tjera, diferenca shtyhet dhe afati i njohjes së fitimit ose humbjes së ditës së shtyrë përcaktohet individualisht. Ai amortizohet përgjatë jetës së instrumentit, shtyhet derisa vlera e drejtë e instrumentit të mund të përcaktohet duke përdorur të dhëna të vëzhgueshme nga tregu, ose kur ajo realizohet nëpërmjet shlyerjes.

3 PËRMBLEDHJE E POLITIKAVE TË RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

3.2 Asetet dhe detyrimet financiare (vazhdim)

3.2.1. Asetet financiare

i) Klasifikimi dhe matja pasuese

FKPK-O klasifikon asetet e saj financiare në kategoritë e mëposhtme matëse:

- *Kostoja e amortizuar*: Pasuritë që mbahen për arkëtim të flukseve monetare kontraktuale ku ato flukse monetare përfaqësojnë vetëm pagesat e kryegjësë dhe interesit (VPKI) dhe që nuk janë klasifikuar në VDFH, maten me koston e amortizuar. Vlera e bartur e këtyre aseteve korrigjohet për çfarëdo provizionimi të njohur dhe të matur për humbjet e pritura kreditore. Të ardhurat e interesit nga këto asete financiare përfshihen në 'Të ardhurat nga interesi' duke përdorur metodën e normës efektive të interesit;
- *Vlera e drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse [VDATGj]*: Asetet financiare që mbahen për arkëtim të flukseve monetare kontraktuale si dhe për shitjen e atyre aseteve, ku flukset monetare të aseteve përfaqësojnë vetëm pagesat e kryegjësë dhe të interesit dhe që nuk janë klasifikuar në VDFH, maten me vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse. Lëvizjet në vlerën e bartur merren përmes ATGj, përveç njohjes së fitimeve ose humbjeve nga provizionimi, të ardhurat nga interesi dhe fitimet ose humbjet në këmbim valutor të instrumenteve që njihen në fitim dhe humbje. Kur aseti financiar çregjistrohet, fitimi ose humbja kumulative e njohur më parë në ATGj riklasifikohet nga ekuiteti në fitim dhe humbje dhe njihet në 'Të ardhurat neto nga investimet'. Të ardhurat nga interesi i këtyre aseteve përfshihen në 'Të ardhurat nga interesi' duke përdorur metodën e normës efektive të interesit;
- *Vlera e drejtë nëpërmjet fitimit dhe humbjes (VDFH)*: Asetet që nuk plotësojnë kriteret për koston e amortizuar ose VDATGj maten me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit dhe humbjes. Një fitim ose humbje në një investim borxhi që më pas matet me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit dhe humbjes dhe nuk është pjesë e një plasmani mbrojtës, njihet në fitim ose humbje dhe paraqitet në pasqyrën e fitimit ose humbjes tek 'Të ardhurat neto të tregtimit' në periudhën në të cilën shfaqet, përveç nëse buron nga instrumente borxhi të klasifikuara me vlerë të drejtë ose që nuk mbahen për tregtim, në të cilin rast ato paraqiten ndaras tek 'Të ardhurat neto nga investimet'. Të ardhurat nga këto asete financiare përfshihen në 'Të ardhurat nga interesi' duke përdorur metodën e normës efektive të interesit.

Instrumentet e borxhit

Instrumentet e borxhit janë ato instrumente që përmbushin përkufizimin e një detyrimi financiar nga perspektiva e emetuesit, të tilla si huatë, obligacionet e qeverisë dhe të korporatave dhe të arkëtueshmet tregtare të blera nga klientët në marrëveshjet e faktoring-ut pa rekurs.

Klasifikimi dhe matja pasuese e instrumenteve të borxhit varen nga:

- modelin e biznesit të FKPK-O për menaxhimin e asetit; dhe
- karakteristikat e rrjedhës së pasasë të aktivitetit.

Në bazë të këtyre faktorëve, FKPK-O klasifikon instrumentet e borxhit në njërin nga kategoritë e matjes: (a) Kostoja e amortizuar; (b) VDATGj; ose (c) VDFH. FKPK-O ka klasifikuar instrumentet e saj të borxhit të përbërë nga investime në bonot dhe obligacionet e Thesarit të Kosovës, si dhe investimet në afatizimet bankare të vendosura me bankat tregtare në Kosovë, të matura me koston e amortizuar. FKPK-O nuk ka instrumente borxhi të klasifikuara si VDATGj ose VDFH.

Modeli i biznesit: modeli i biznesit pasqyron se si FKPK-O menaxhon asetet në mënyrë që të gjenerojë flukse monetare, dhe instrumentet klasifikohen në një nga tri kategoritë e matjeve të përmendura më lart. Si e tillë, investimet në afatizimet bankare si dhe ato në bonot dhe obligacionet e Thesarit të Kosovës klasifikohen me koston e amortizuar.

VPKI: ku modeli i biznesit është t'i mbajë asetet për të mbledhur flukse monetare kontraktuale ose për të mbledhur flukse monetare kontraktuale dhe të shesë, FKPK-O vlerëson nëse flukset monetare të instrumentit financiar përfaqësojnë vetëm pagesat e kryegjësë dhe interesit (Testi VPKI). Gjatë vlerësimit, FKPK-O shqyrton nëse flukset monetare kontraktuale janë në përputhje me një marrëveshje bazë të huadhënies, dmth interesi përfshin vetëm konsideratën për vlerën kohore të parasë, rrezikun e kredisë, rreziqet e tjera bazë të huadhënies dhe marzhin e fitimit që është në përputhje me marrëveshjen bazë të huadhënies. Kur kushtet kontraktuale paraqesin ekspozim ndaj rrezikut ose paqëndrueshmërisë që nuk përputhet me një marrëveshje bazë të huadhënies, instrumenti financiar përkatës klasifikohet dhe matet me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes.

FKPK-O riklasifikon investimet në instrumente borxhi kur dhe vetëm kur ndryshon modeli i tij i biznesit për menaxhimin e këtyre aseteve. Riklasifikimi bëhet nga fillimi i periudhës së parë të raportimit pas ndryshimit. Këto ndryshime pritet të jenë shumë të rralla dhe asnjë nuk ka ndodhur gjatë periudhës.

3 PËRMBLEDHJE E POLITIKAVE TË RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

3.2 Asetet dhe detyrimet financiare (vazhdim)

3.2.1. Asetet financiare (vazhdim)

i) Klasifikimi dhe matja pasuese (vazhdim)

Instrumentet e aksionit dhe fondet e hapura investuese

Instrumentet e aksionit janë instrumente që plotësojnë përkufizimin e kapitalit nga perspektiva e emetuesit; që është, instrumente që nuk përmbajnë një detyrim kontraktual për të paguar dhe që reflektojnë një interes të mbetur në asetet neto të emetuesit. Shembuj të instrumenteve të aksionit përfshijnë aksionet e zakonshme me të cilat FKPK-O nuk posedon, por edhe aksionet në fonde të hapura investive të cilat FKPK-O i mban.

FKPK-O më pas mat të gjitha investimet e tilla me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes, përveç rasteve kur menaxhmenti i FKPK-O, në njohjen fillestare, pakthyeshem e përcakton një investim në aksione me vlerë të drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse kur këto investime nuk mbahen vetëm për qëllime të gjenerimit të kthimit nga investimet. Në raste të tilla, çfarë nuk ka pasur asnjë gjatë periudhës raportuese, fitimet ose humbjet në vlerën e drejtë njihen në HTGj dhe nuk rriklasifikohen më pas në fitim ose humbje, as kur ato heqen. Humbjet nga dëmtimet (zhvlerësimet), dhe anulimet e humbjeve nga dëmtimet, nuk raportohen ndaras nga ndryshimet e tjera në vlerën e drejtë. Dividendët, kur paraqesin kthim nga këto investimeve, vazhdojnë të njihen në fitim ose humbje si të ardhura të tjera kur përmbushet e drejta e FKPK-O për t'i pranuar ato pagesa.

FKPK-O ka klasifikuar investimet e saj në fondet e hapura si të matura në VDFH dhe nuk ka investime të kapitalit të klasifikuar si VDHTGj.

Fitimet ose humbjet nga investimet në fondet e hapura të matura në FVPL dhe janë përfshirë si të hyra ose shpenzime në pasqyrën e të ardhurave gjithëpërfshirëse.

ii) Dëmtimi

FKPK-O mbi bazën e parashikimit vlerëson humbjet e pritshme kreditore (HPK) të lidhura me asetet e instrumenteve të borxhit të bartura me kosto të amortizuar. FKPK-O në çdo datë raportimi njeh një provizion humbjesh për humbjet e tilla. Matja e HPK pasqyron:

- Një vlerë të paanshme dhe me probabilitet të ponderuar që përcaktohet duke vlerësuar një sërë rezultatesh të mundshme;
- Vlerën kohore të parasë; dhe
- Informacione të arsyeshme dhe të mbështetura që janë në dispozicion pa kosto dhe përpjekje të tepërta në datën e raportimit për ngjarjet e kaluara, kushtet aktuale dhe parashikimet e kushteve të ardhshme ekonomike.

iii) Ç'regjistrimi jo përmes modifikimit

Asetet financiare, ose një pjesë e tyre, çregjistrohen kur të drejtat kontraktuale për të marrë flukset monetare nga asetë kanë skaduar, ose kur ato janë transferuar dhe ose (a) FKPK-O transferon substancialisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë, ose (b) FKPK-O as nuk transferon e as nuk mban substancialisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë dhe FKPK-O nuk ka mbajtur kontroll. Nuk pati raste të tilla gjatë periudhës raportuese.

3.2.2. Detyrimet financiare

i) Klasifikimi dhe matja pasuese

Në periudhën aktuale dhe paraprake të raportimit, detyrimet financiare klasifikohen dhe më pas maten me koston e amortizuar.

ii) Çregjistrimi

Detyrimet financiare çregjistrohen kur ato shuhet (dmth. kur detyrimi i specifikuar në kontratë shkarkohet, anulohet ose skadon).

3 PËRMBLEDHJE E POLITIKAVE TË RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

3.2 Asetet dhe detyrimet financiare (vazhdim)

3.2.3. Instrumentet financiare të matura sipas vlerës së drejtë

Mjetet financiare të matura sipas vlerës së drejtë në pasqyrën e pozicionit financiar paraqiten në përputhje me hierarkinë e vlerës së drejtë. Kjo hierarki i rëndit asetet dhe detyrimet financiare në tri nivele të cilat bazohen në rëndësinë e shënimeve hyrëse gjatë matjes së vlerës së drejtë të mjeteve financiare:

- Niveli 1: çmimet e kuotuar (jo të përshtatura) në tregjet aktive për asete dhe detyrime identike;
Niveli 2: shënimet e tjera hyrëse, mënjane nga çmimet e kuotuar të përfshira në Nivelin 1 të cilat janë në dispozicion për observimin e aseteve ose detyrimeve, drejtpërdrejt (d.m.th. si çmime) ose indirekt (d.m.th. të bëra nga çmimet); dhe
Niveli 3: shënimet hyrëse për asetet e detyrimet të cilat nuk bazohen në shënimet në dispozicion për observim të tregut.

Në datën e raportimit, nuk kishte instrumente financiare të FKPK-O të matura sipas vlerës së drejtë.

3.3 Paraja e gatshme dhe ekuivalentët e saj

Për qëllime të rrjedhës së parasë, paraja e gatshme dhe ekuivalentët e saj përbëhen nga paraja në bankë, paraja në dorë dhe depozitat afatshkurtra me afat origjinal të maturimit prej tre ose më pak muajsh.

3.4 Prona, impiantet dhe pajisjet dhe qiramarrjet

3.4.1 Prona, impiantet dhe pajisjet

Prona, impiantet dhe pajisjet e operacioneve të FKPK-O përbëhen nga: Kompjuterë dhe pajisje të ngjashme; mobilie, instalime dhe pajisje të ngjashme; pajisje të tjera të zyrës; dhe automjete; të cilët barten si kosto minus zhvlerësimin e akumuluar dhe humbjet e akumuluar nga dëmtimet nëse ka të tilla.

Kostoja përfshin çmimin e blerjes dhe të gjitha kostot që lidhen drejtpërdrejt me sjelljen e aktivitetit në gjendje operative për përdorimin e tij të synuar. Mirëmbajtja dhe riparimet, zëvendësimet dhe përmirësimet e rëndësishme të vogël janë njohur kur kanë ndodhur. Përmirësimet të konsiderueshme dhe zëvendësimi i pasurive kapitalizohen.

Ndërtimet në vijim raportohen me koston e ndërtimit përfshirë koston e ngarkuara nga palët e treta. Pas përfundimit, të gjitha kostot e akumuluar të pasurive transferohen në kategorinë përkatëse të pronës, impianteve dhe pajisjeve dhe më pas i nënshtrohen normave të aplikueshme të zhvlerësimit.

Toka dhe ndërtimet në vijim nuk zhvlerësohen. Zhvlerësimi ngarkohet në bazë të metodës drejtvizore përgjatë jetës së dobishme të vlerësuar të mjeteve, duke i përdorur normat si në vijim:

Kompjuterët dhe pajisjet e ngjashme	33%
Mobiliet, instalimet dhe pajisjet	20%
Pajisjet e tjera të zyrës	20%
Veturat	20%

Fitimet dhe humbjet nga shitja e pronës, impianteve dhe pajisjeve njihen në pasqyrën e të ardhurave gjithëpërfshirëse në periudhën në të cilën ato kanë ndodhur. Jeta e dobishme e pronës, impianteve dhe pajisjeve - nëse është e nevojshme - shqyrtohet dhe përshtatet së paku në baza vjetore.

3.4.2 Qiramarrjet

Për çdo kontratë të re të lidhur me ose pas 1 janarit 2019, FKPK-O konsideron nëse është një kontratë, ose përmban një qira. Një qira përcaktohet si "një kontratë, ose pjesë e një kontrate, që përcjell të drejtën për të përdorur një pasuri (pasurinë themelore) për një periudhë kohe në këmbim të një shume". Për të zbatuar këtë përkufizim, FKPK-O vlerëson nëse kontrata përmbush tri vlerësime kryesore, të cilat janë:

- kontrata përmban një pasuri të identifikuar, i cili ose përcaktohet në mënyrë të qartë në kontratë ose specifikohet në mënyrë implicite duke u identifikuar në kohën kur pasuria është vënë në dispozicion të FKPK-O;
- FKPK-O ka të drejtë të sigurojë në tërësi të gjitha përfitimet ekonomike nga përdorimi i pasurisë së identifikuar gjatë gjithë periudhës së përdorimit, duke marrë parasysh të drejtat e tij të përcaktuara në fushëveprimin e kontratës
- FKPK-O ka të drejtë të drejtojë përdorimin e pasurisë së identifikuar gjatë gjithë periudhës së përdorimit.

FKPK-O vlerëson nëse ka të drejtë të drejtojë 'si dhe për çfarë qëllimi' pasuria përdoret gjatë gjithë periudhës së përdorimit.

3 PËRMBLEDHJE E POLITIKAVE TË RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

3.4 Prona, impiantet dhe pajisjet dhe qiramarrjet (vazhdim)

Matja dhe njohja e qirave

Në datën e fillimit të qirasë, FKPK-O njeht një pasuri me të drejta të përdorimit dhe një detyrim të qirasë në bilancin e gjendjes. Pasuritë me të drejta të përdorimit maten me kosto, e cila përbëhet nga matja fillestare e detyrimit të qirasë, çdo kosto fillestare direkte e bërë nga FKPK-O, një vlerësim i çdo kostoje për çmontimin dhe heqjen e pasurisë në fund të qirasë, dhe çdo pagesë e qirasë e bërë para datës së fillimit të qirasë (duke minusuar çdo incentivë të pranuar).

FKPK-O zhvlerëson pasuritë me të drejta të përdorimit sipas metodës drejtvizore nga data e fillimit të qirasë e deri te më e hershme: përfundimi i jetës së dobishme të pasurisë me të drejta të përdorimit ose i afatit të qirasë. FKPK-O vlerëson gjithashtu pasurinë me të drejta të përdorimit për dëmtime kur ekzistojnë tregues të tillë.

Në datën e fillimit, FKPK-O mat detyrimin e qirasë në vlerën e tanishme të pagesave të qirasë të papaguara në atë datë, të skontuar duke përdorur normën e interest, të nënkuptuar në qira nëse ajo normë është e disponueshme lehtësisht, ose norma e huamarrjes së përshkallëzuar të FKPK-O. Pagesat e qirasë të përfshira në matjen e detyrimit të qirasë përbëhen nga pagesa fikse (përfshirë ato substancialisht fikse), pagesa të ndryshueshme bazuar në një indeks ose normë, shumat që pritet të paguhet nën një garanci të vlerës së mbetur dhe pagesa që vijnë nga opsionet që arsyeshëm pritet të ushtrohen.

Pas matjes fillestare, detyrimi do të zvogëlohet për pagesat e bëra dhe do të rritet për kamatë. Ajo rivlerësohet për të pasqyruar çdo rivlerësim ose modifikim, ose nëse ka ndryshime në pagesat substancialisht fikse. Kur detyrimi i qirasë rivlerësohet, rregullimi përkatës pasqyrohet në pasurinë me të drejta të përdorimit, ose në fitim dhe humbje nëse pasuria me të drejta të përdorimit tashmë ka rënë në zero.

FKPK-O ka zgjedhur t'i llogarisë qira afatshkurtra dhe ato me vlerë të ulët duke përdorur qasje praktike. Në vend që të njihet një pasuri me të drejta të përdorimit dhe detyrimi i qirasë, pagesat në lidhje me to njihen si shpenzime në fitim ose humbje sipas metodës drejtvizore gjatë afatit të qirasë. Të dyja, pasuritë me të drejta të përdorimit dhe detyrimet e qirasë, janë paraqitur si balance të veçanta në pasqyrën e pozicionit financiar.

3.5 Mjetet e patrupëzuara

Mjetet e patrupëzuara përbëhen nga softuerët e licencuar kompjuterik. Këto fillimisht paraqiten sipas koston dhe më pas sipas koston së tyre minus amortizimin e akumuluar dhe humbjet e akumuluar nga prishjet, nëse ka të tilla.

Amortizimi regjistrohet kur këto mjete janë të disponueshme për përdorim sipas metodës drejtvizore ku kostoja e mjetit të patrupëzuar shlyhet përgjatë jetës së vlerësuar të përdorimit, duke i përdorur normat si në vijim:

Softuerët - 20%

Licencat amortizohen sipas kohëzgjatjes së licencës deri në maksimum 5 vjet.

3.6 Dëmtimi i aseteve jo-financiare

Vlera bartëse e aseteve jo-financiare rishikohet për dëmtime kur ngjarjet ndryshojnë ose në rast se ndryshimet e rrethanave tregojnë se vlera bartëse nuk është e rikuperueshme. Nëse ekzistojnë indikacione të tilla, dhe aty ku vlera bartëse e tejkalon shumën e rikuperueshme të vlerësuar, mjetet regjistrohen në shumën e tyre të rikuperueshme. Shuma e rikuperueshme e pajisjeve të tilla është më e madhja në mes të çmimit neto të shitjes dhe vlerës përdoruese.

Në vlerësimin e vlerës përdoruese, rrjedhat e ardhshme të parashikuara të parasë zbriten në vlerën e tyre aktuale duke përdorur normën e zbritjes para-tatimore, e cila e reflekton vlerësimin aktual të tregut të vlerës në kohë të parasë si dhe rreziqeve përkatëse për mjetet.

Humbjet nga dëmtimet paraqiten në pasqyrën e të ardhurave gjithëpërfshirëse.

3.7 Tatimi

FKPK-ja si fond i mirëbesimit është i liruar nga tatimi në fitim i korporatave.

3 PËRMBLEDHJE E POLITIKAVE TË RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

3.8 Kostoja e pensionit

FKPK-O nuk mban provizione e as nuk ka kurrfarë obligimi ndaj pensioneve të të punësuarve, përtej kontributeve të paguara në skemën e lartpërmendur të pensioneve.

3.9 Vlerësimet dhe gjykimet e rëndësishme

Përgatitja e pasqyrave financiare kërkon që menaxhmenti të bëjë gjykime, vlerësime dhe supozime të cilat ndikojnë në aplikimin e politikave kontabël dhe në shumat e raportuara të mjeteve dhe detyrimeve, të ardhurave dhe të shpenzimeve. Rezultatet faktike mund të ndryshojnë nga këto vlerësime. Menaxhmenti gjithashtu duhet të ushtrojë gjykim në zbatimin e politikave kontabël të FKPK-O. Vlerësimet dhe supozimet themelore shqyrtohen në mënyrë të vazhdueshme.

Ky shënim shpalosë fushat që përfshijnë një shkallë më të lartë të gjykimit dhe kompleksitetit dhe burimet kryesore të pasigurisë së vlerësimit që kanë një rrezik të theksueshëm për të rezultuar në përshtatje materiale gjatë vitit të ardhshëm financiar. Informata të hollësishme për secilën nga këto vlerësime dhe gjykime përfshihen në shënimet përkatëse së bashku me informacionin në lidhje me bazën e llogaritjes për çdo element të linjës së prekur në pasqyrat financiare.

Jeta e dobishme e pasurive të cilat i nënshtrohen zhvlerësimit

Menaxhmenti e ka rishikuar jetëgjatësinë e pasurive të cilat i nënshtrohen zhvlerësimit më 31 dhjetor 2019. Menaxhmenti ka vlerësuar se jetëgjatësia e pasurive përfaqëson dobishmërinë e pritshme të tyre. Vlerat bartëse të pasurive të tilla janë analizuar në Shënimet 7 dhe 9. Megjithatë, rezultatet faktike mund të ndryshojnë për shkak të vjetërsimit teknologjik.

Matja e provizionit për humbjet e pritshme kreditore

Matja e provizionit për humbjet e pritshme kreditore për asetet financiare të matura me koston e amortizuar është një sferë që kërkon përdorimin e modeleve komplekse dhe supozime të theksueshme në lidhje me kushtet e ardhshme ekonomike dhe sjelljen e kreditës (p.sh. gjasat e mospagesës së Thesarit të Kosovë dhe humbjet që rezultojnë). Shpjegimi i këtyre inputeve, supozimeve dhe teknikave të vlerësimit të përdorura në matjen e HPK është detajuar më tej në Shënimin 3.11.3, i cili gjithashtu përcakton ndjeshmëritë kyçe të HPK ndaj ndryshimeve në këto elemente.

Disa gjykime të rëndësishme gjithashtu janë të nevojshme për zbatimin e kërkesave të kontabilitetit për matjen e ECL, si:

- Përcaktimi i kriterëve për rritje të ndjeshme të rrezikut të kreditës;
- Zgjidhja e modeleve dhe supozimeve të përshtatshme për matjen e HPK;
- Vendosja e numrit të peshave relative të skenarëve parashikues për çdo lloj produkti / tregu dhe HPK-në përkatëse; dhe
- Krijimi i grupeve të aseteve të ngjashme financiare për qëllime të matjes së HPK.

3.10 Rezerva

Rezerva operationale është pjesë e mjeteve neto që iu takojnë FKPK-O, ato kanë një nivel maksimal prej 5,000,000 EUR dhe fondet mund të përdoren vetëm me vendimin e Bordit Drejtues në rast të ngjarjeve të jashtëzakonshme, rrethanave të paparashikueshme, ose për blerjen e pasurive të paluajtshme për qëllime të operationeve të FKPK-së (siç janë zyrat). Rezerva fillimisht është financuar në vitin 2013 nga suficit i akumuluar dhe mund të rimbushet vetëm nga suficit nga aktivitetet operationale me vendim të Bordit Drejtues. Kur fondet nga rezerva përdoren për t'i mbuluar kostot e periudhës raportuese ato do të njihen në fitim apo humbje për periudhën.

3.11 Menaxhimi i riskut financiar

3.11.1 Risku i tregjeve

Risku i tregjeve vjen nga ndryshimet në çmimet e tregjeve, për shembull normat e këmbimit valutor dhe normat e interesit do të ndikojnë të hyrat e FKPK-O ose vlerën e instrumenteve financiare në posedim të tij. Qëllimi i menaxhimit të riskut të tregjeve është të menaxhojë dhe të kontrollojë ekspozimin ndaj riskut të tregjeve përbrenda parametrave të pranueshëm, duke optimizuar kthimet.

Risku i këmbimit valutor

Mjetet dhe detyrimet e FKPK-O nuk janë të ekspozuara ndaj lëvizjeve në normat e këmbimit valutor meqë të gjitha transaksionet dhe bilancet janë në valutën vendore.

Risku i normave të interesit

Risku i normave të interesit vjen nga vlera reale ose vlera e rrjedhave të ardhshme të parasë të një instrumenti financiar do të ndryshojnë për shkak të ndryshimeve në normat e interesit në tregje. Menaxhmenti i FKPK-O kryesisht është përgjegjës për monitorimin ditor të pozicionit neto të riskut të normave të interesit, dhe vendos kufijtë për të reduktuar potencialin e mospërputhjes së normave të interesit. Në datat e raportimit të gjitha asetet e FKPK-O që bartin interes (afatizimet bankare) kishin kamatë fikse të interesit.

3 PËRMBLEDHJE E POLITIKAVE TË RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

3.11 Menaxhimi i riskut financiar (vazhdim)

3.11.2 Risku i likuiditetit

Menaxhimi i kujdesshëm i riskut të likuiditetit nënkupton mbajtjen e mjaftueshme të parasë së gatshme, qasjen në fonde përmes mekanizmave adekuatë për kredi, si dhe aftësisë për të arkëtuar në kohë - sipas kushteve të paracaktuara - shumat e pritshme nga palët e treta.

Tabela në vijim paraqet maturimet e mbetura kontraktuale të mjeteve dhe detyrimeve financiare të FKPK-O. Tabela është përpiluar në bazë të rrjedhjes së pazbritur të parasë.

	Më 31 dhjetor 2019			Më 31 dhjetor 2018		
	1-3 muaj	3-6 muaj	6-12 muaj	1-3 muaj	3-6 muaj	6-12 muaj
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Mjetet financiare						
Paraja në dorë dhe në bankë	143,678	-	-	688,467	-	-
Afatizimet bankare	-	-	5,268,026	-	-	4,602,762
Llogaritë e arkëtueshme	614,998	-	-	483,036	-	-
	758,676	-	5,268,026	1,171,503	-	4,602,762
Detyrimet financiare						
Llogaritë e pagueshme	984,586	-	-	868,207	-	-
	984,586	-	-	868,207	-	-
Hendeku i maturimit	(225,910)	-	5,268,026	303,296	-	4,602,762

3.11.3. Instrumentet financiare që nuk janë të prezantuara sipas vlerës së drejtë

Tabela në vijim përmbledhë vlerat bartëse dhe të drejta për ato asete dhe detyrime financiare që nuk janë paraqitur sipas vlerës së tyre të drejtë në pasqyrën e pozicionit financiar më 31 dhjetor 2019 dhe 2018.

	Më 31 dhjetor 2019		Më 31 dhjetor 2018	
	Vlera bartëse	Vlera reale	Vlera bartëse	Vlera reale
	EUR	EUR	EUR	EUR
Mjetet financiare				
Paraja në bankë	143,678	143,678	688,467	688,467
Afatizimet bankare	5,268,026	5,270,661	4,602,762	4,605,065
Llogaritë e arkëtueshme	614,998	614,998	483,036	483,036
	6,026,702	6,029,337	5,774,265	5,776,568
Detyrimet financiare				
Llogaritë e pagueshme	984,586	984,586	868,207	868,207
	984,586	984,586	868,207	868,207

3 PËRMBLEDHJE E POLITIKAVE TË RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

3.11 Menaxhimi i riskut financiar (vazhdim)

3.11.4 Risku kreditor

Risku kreditor është risku i humbjes financiare të FKPK-O nëse një klient ose palë tjetër nuk kryen detyrimet e tij kontraktuale. Risku kreditor kryesisht buron direkt nga investimet në afatizimet bankare, dhe përfaqëson riskun më të lartë për mjetet e FKPK-O.

Matja e riskut kreditor

Vlerësimi i ekspozimit kreditor për qëllime të administrimit të rrezikut është kompleks dhe kërkon përdorimin e modeleve, pasi ekspozimi ndryshon me ndryshimet në kushtet e tregut, përveç flukseve monetare dhe kalimin e kohës. Vlerësimi i riskut kreditor nënkupton vlerësim të mëtejshëm në lidhje me gjasat që të ndodhin mospagesat.

FKPK-O mat riskun kreditor duke përdorur Probabilitetin e Mospagesës (PM), Ekspozimin në Mospagesë (ENM) dhe Humbjen marrë Parasysh Mospagesën (HPM). Kjo është metoda e përdorur me qëllim të matjes së Humbjes së Pritshme Kreditore (HPK) sipas SNRF 9.

Ekspozimet e kredive janë kategorizuar në një nga tre fazat, varësisht nga rritja e rrezikut kreditor që nga njohja fillestare e instrumenteve përkatëse të bartura me koston e amortizuar, përkatësisht: depozitat me afat me bankat komerciale.

Kur ka një rritje të ndjeshme në riskun kreditor, një instrument zhvendoset nga humbja e pritur 12-mujore në humbje të pritur përgjatë jetës.

Gjatë vlerësimit, risku fillestar kreditor i një instrumenti financiar matet kundrejt riskut të tanishëm kreditor, duke marrë parasysh jetën e mbetur të instrumentit.

Në fazat një dhe dy, të ardhurat nga interesi janë interesi efektiv mbi vlerën e bartur bruto; në fazën e tretë është interesi efektiv në koston e amortizuar.

Për të llogaritur humbjet e pritshme 12-mujore dhe përgjatë jetës, për instrumente përkatëse aplikohet model për risk kreditor (PM, HPM), parashikimet e bilancit (parapagimet, tërheqjet e objektit) dhe normat e interesit (faktorët e zbritjes).

Nga ana e riskut kreditor, modelet PM dhe HPM duhet të plotësojnë modelin e dëmtimit (zhvlerësimit).

Modeli i PM vlerëson probabilitetin e mospagesës (PM) në përputhje me parimet e mëposhtme:

- Konsiderohen të gjitha informatat relevante;
- Rrethanat e tanishme ekonomike reflektohen duke përdorur vlerësimin "më të mirë" më shumë se atë "konservator";
- Siguron gjasat e ndodhjes së parazgjedhur brenda 12 muajve të ardhshëm ose gjatë jetës së instrumentit;
- Përfshin parashikimet ekonomike të ardhshme.

Modeli HPM vlerëson përqindjen e humbjes në përputhje me parimet e mëposhtme:

- Konsideron të gjithë informacionin e duhur dhe përfshin elemente të parashikimit;
- Reflekton rrethanat aktuale ekonomike (dmth., përdor vlerësimin më të mirë dhe jo vlerëimin e rënies ekonomike);
- Konsideron vetëm shpenzimet që i atribuohen drejtpërdrejt mbledhjes së arkëtive.

Modeli i dëmtimit për depozitat me afat

Modeli i dëmtimit për depozitat me afat me bankat lokale merr parasysh historikun e mospagesës nga bankat përkatëse (çfarë nuk ka pasur), koeficientët bazikë financiarë dhe matje tjera, si dhe jetën e mbetur të instrumentit. Secilit skenar i jepet një probabilitet përkatës, i cili më pas përdoret për të vlerësuar humbjet e pritshme kreditore.

Nëse një instrument zhvendoset nga faza e parë në fazat dy ose tre varet nga dëshmitë objektive të dëmtimit ose matësat bazë siç janë:

- vonesa ose delikuenca në pagesat e interesit ose të kryegjësë të depozitave; ose
- po bëhet e mundur që banka të hyjë në falimentim ose riorganizim financiar; ose
- Banka Qendrore e Republikës së Kosovës inicion revokimin e licencës së bankës; ose
- Koeficienti i tashëm bie nën 0.9; ose
- Raporti kredi / depozit tejkalon 1.1 ose bie nën 0.4; ose
- Koeficienti i mjaftueshmërisë së kapitalit bie nën 8.5%; ose
- Përqindja e kredive të këqija tejkalon 13%.

Duke pasur parasysh inputet e mësipërme, të gjitha depozitat me afat janë vlerësuar duke përdorur modelin e dëmtimit të fazës 1, atë 12-mujor, dhe nuk pati lëvizje në faza gjatë viteve që përfundojnë më 31 dhjetor 2019 dhe 31 dhjetor 2018. Rritja neto në provizionet për humbjet e pritshme kreditore gjatë vitit ishte 333 EUR, duke bërë që bilanci përfundimtar më 31 dhjetor 2019 të jetë 2,636 EUR (2018: ulja neto prej 252 EUR dhe bilanc përfundimtar prej 2,303 EUR).

4 PARAJA NË DORË DHE NË BANKË

	Më 31 dhjetor 2019	Më 31 dhjetor 2018
	EUR	EUR
ProCredit Bank - Llogari rrjedhëse	115,813	58,733
Banka për Biznes – Llogari rrjedhëse	19,047	544,426
Raiffeisen Bank Kosovo – Llogari rrjedhëse	6,841	84,662
NLB Prishtina - Llogari rrjedhëse	531	244
Banka Ekonomike – Llogari rrjedhëse	386	92
ISh Bankasi – Llogari rrjedhëse	324	44
TEB Bank – Llogari rrjedhëse	300	-
Banka Kombëtare Tregtare - Dega Prishtinë – Llogari rrjedhëse	272	187
Paraja në dorë	164	79
Gjithsej paraja në dorë dhe në bankë	143,678	688,467

Llogaritë rrjedhëse të FKPK-O nuk ofrojnë interes, me përjashtim të llogarisë me Bankën për Biznes e cila me fillim nga 1 gushti 2018 ofron kamatë progressive bazuar në bilancin ditor në llogari. Interesi i fituar për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2019 në këtë llogari ishte 6,357 EUR nga të cilat 228 EUR ishin të arkëtueshme në datën e raportimit (2018: 2,022 EUR nga të cilat 427 EUR ishin të arkëtueshme).

5 AFATIZIMET BANKARE

	Më 31 dhjetor 2019	Më 31 dhjetor 2018
	EUR	EUR
Afatizimet bankare para provizioneve për humbjet e pritshme kreditore	5,270,662	4,605,065
Lëvizjet neto në provizionet për humbjet e pritshme kreditore	(2,636)	(2,303)
Afatizimet bankare pas provizioneve për humbjet e pritshme kreditore	5,268,026	4,602,762

Provizionet për humbjet e pritshme kreditore për instrumentet e borxhit për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2019 dhe 2018 janë nxjerrë në përputhje me modelin e humbjes së pritshme kreditore siç detajohet në politikat e rëndësishme kontabël. Lëvizjet neto në provizionet për humbjet e pritshme kreditore ishin:

	2019	2018
	EUR	EUR
Më 1 janar	2,303	2,555
Shtesat e provizioneve për shkak të plasmaneve të reja	2,636	2,303
Lirimi i provizioneve për shkak të maturimit / çnjohjes	(2,303)	(2,555)
Lirimi i provizioneve për shkak të ndryshimit të riskut kreditor	-	-
Lëvizjet neto në provizionet për humbjet e pritshme kreditore	333	(252)
Më 31 dhjetor	2,636	2,303

5 AFATIZIMET BANKARE (VAZHDIM)

	2019	2018
	EUR	EUR
Më 1 janar	4,602,762	5,107,118
Plasmanet e reja	5,259,500	4,600,000
Interesi i fituar	115,408	80,050
Interesi i arkëtuar	(109,311)	(84,658)
Kryegjëja e maturuar	(4,600,000)	(5,100,000)
Lëvizjet neto në provizionet për humbjet e pritshme kreditore	(333)	252
Më 31 dhjetor	5,268,026	4,602,762

Më 31 dhjetor 2019 investimet e FKPK-O në depozitat me afat të matura me koston e amortizuar përbëheshin nga 5 depozita me afat original të maturimit 1 vjeçar, norma fikse të interesit, jetëgjatësi të mbetur mesatare (të ponderuar) prej 0.90 vjetësh dhe normë mesatare të interesit prej 2.08%. Më 31 dhjetor 2018, investimet në depozitat me afat të matura me koston e amortizuar përbëheshin nga 3 depozita me afat original të maturimit 1 vjeçar, norma fikse të interesit, jetëgjatësi të mbetur mesatare prej 0.96 vjetësh dhe normë mesatare të interesit prej 2.38%.

6 LLOGARITË E ARKËTUESHME

	Më 31 dhjetor 2019	Më 31 dhjetor 2018
	EUR	EUR
Të arkëtueshmet neto nga FKPK-MP	553,143	410,601
Rabatet e arkëtueshme nga fonde të hapura për investime	56,826	71,961
Të arkëtueshmet e tjera	5,029	474
Gjithsej llogaritë e arkëtueshme	614,998	483,036

Më 31 dhjetor 2019 vlera e të arkëtueshmeve nga FKPK-MP në shumë 553,143 EUR ka të bëjë me tarifat e ngarkuara mbi llogaritë e pjesëmarrësve në shumë 553,030 EUR, si dhe diferencën pozitive nga refundimet e kontributeve të gabuara në shumë 113 EUR (2018: përkatësisht 415,160 EUR dhe diferencën negative në vlerë 4,559 EUR); të cilat u arkëtuan pas datës së raportimit.

7 PRONAT, IMPIANTET DHE PAJISJET

	Kompjuterët dhe pajisjet e ngjashme	Mobiliet instalimet dhe pajisjet	Pajisjet e tjera të zyrës	Veturat	Toka dhe ndërtimet në vijim	Gjithsej
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR

Kostoja

Më 1 janar 2018	319,948	22,414	58,950	53,365	-	454,677
Shtesat gjatë vitit	14,344	1,489	-	-	591,153	606,986
Hudhjet gjatë vitit	(16,820)	(403)	(6,304)	-	-	(23,527)
Më 31 dhjetor 2018	317,472	23,500	52,646	53,365	591,153	1,038,136
Shtesat gjatë vitit	72,870	410	21,200	-	-	94,480
Hudhjet gjatë vitit	(16,519)	(783)	(6,314)	-	-	(23,616)
Më 31 dhjetor 2019	373,823	23,127	67,532	53,365	591,153	1,109,000

Zhvlerësimi i akumuluar

Më 1 janar 2018	(276,817)	(20,301)	(45,794)	(53,365)	-	(396,277)
Ngarkesa gjatë vitit	(21,124)	(878)	(7,120)	-	-	(29,122)
Të eliminuara me hudhjet	16,820	403	6,304	-	-	23,527
Më 31 dhjetor 2018	(281,121)	(20,776)	(46,610)	(53,365)	-	(401,872)
Ngarkesa gjatë vitit	(22,452)	(875)	(4,944)	-	-	(28,271)
Të eliminuara me hudhjet	16,519	783	6,314	-	-	23,616
Më 31 dhjetor 2019	(287,054)	(20,868)	(45,240)	(53,365)	-	(406,527)

Vlera neto në libra

Më 31 dhjetor 2019	86,769	2,259	22,292	-	591,153	702,473
Më 31 dhjetor 2018	36,351	2,724	6,036	-	591,153	636,264

Ndërtimet në vijim dhe avanset

Më 23 nëntor 2016, Qeveria e Republikës së Kosovës mori vendimin nr. 06/117 për shpronësim në emër të interesit publik të pronës së ndërmarrjes shoqërore "P.SH. Shoqata SH.A.M. Vllaznim Union ", me lokacion në ngastrën kadastrale, P-7207-0, në Lakërishtë, Zona Kadastrale e Prishtinës, Komuna e Prishtinës, për qëllime të përmbushjes së nevojave për akomodim të FKPK-së.

Sipas ligjeve të privatizimit në fuqi - duke qenë se shpronësimi ka ndodhur në interesin publik - FKPK-ja është dashur të paguajë vetëm 20% të vlerës së pasurisë në vlerë prej 249,012 EUR (vlerësuar nga një anketues i pavarur me vlerë prej 1,245,060 EUR), pretendimet e ligjshme të kreditorëve të pranuar si të tilla nga Autoriteti i Likuidimit në shumën 340,142 EUR, dhe tarifat administrative prej 2,000 EUR. Andaj, në qershor të vitit 2018, FKPK-ja i ka paguar Agjencisë Kosovare të Privatizimit shumën e plotë të kërkuar prej 591,153 EUR.

Autoriteti i Likuidimit ka refuzuar kërkesa në shumën prej 133,618 EUR, ndërkohë që vendimet e tyre mund të apelohe në Dhomën e Posaçme të Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës. Sipas marrëveshjes së shpronësimit, FKPK është zotuar dhe obligohet të paguajë çdo dhe të gjitha pretendimet e vendura në favor të ankuesve nga Dhoma e Posaçme, dhe shumat e tilla do të shtojnë koston e përfitimit të parcelës së shpronësuar.

Titulli i pronës i është transferuar FKPK-së në regjistrin kadastral gjatë vitit 2019. Në datën e lëshimit të këtij raporti, FKPK-ja është në fazën e dizajnit të projektit për ndërtimin e zyrave qendrore të saj.

Gjatë viteve 2019 dhe 2018 FKPK-O ka hudhur asete të zhvlerësuar plotësisht.

Më 31 dhjetor 2019 dhe 2018, nuk kishte peng mbi asetet e FKPK-O.

8 PASURITË ME TË DREJTA TË PËRDORIMIT DHE DETYRIMET E QIRASË

	Pasuritë me të drejta të përdorimit
	EUR
Më 1 janar 2018	-
Shtesat gjatë vitit	-
Zhvlerësimi gjatë vitit	-
Më 31 dhjetor 2018	-
Ndryshimi nga implementimi fillestar i SNRF 16	185,834
Ri-paraqitur më 1 janar 2019	185,834
Shtesat gjatë vitit	-
Zhvlerësimi gjatë vitit	(46,458)
Më 31 dhjetor 2019	139,376

	Detyrimet e qirasë
	EUR
Më 1 janar 2018	-
Shpenzimet e interesit gjatë vitit	-
Pagesat gjatë vitit	-
Më 31 dhjetor 2018	-
Ndryshimi nga implementimi fillestar i SNRF 16	191,481
Ri-paraqitur më 1 janar 2019	191,481
Shpenzimet e interesit gjatë vitit	10,540
Pagesat gjatë vitit	(54,000)
Më 31 dhjetor 2019	148,021

Gjatë vitit të përfunduar më 31 dhjetor 2019, KPST-O ka vetëm një qira, për zyrën e saj, të identifikuar si një pasuri me të drejta të përdorimit dhe është paraqitur në pasqyrën e pozicionit financiar. Detyrimet e qirasë të shoqëruar me të njëjtën tregohen poa ashtu në pasqyrën e pozicionit financiar.

Qiraja ka afat nga 1 janari 2018 deri më 31 dhjetor 2023, ku të dy palët kanë mundësinë e ndërprerjes së qirasë duke dhënë një paralajmërim 9-mujor. Norma e përshkallëzuar e huamarrjes për detyrimet e qirasë të njohura në aplikimin fillestar më 1 janar 2019 ishte 6.49%, ndërsa zhvlerësimi i pasurisë me të drejtë të përdorimit bëhet sipas metodës drejtvizore përgjatë jetëgjatësisë së qirasë.

Duke pasur parasysh që qiraja paguhet në avans, pagesa fillestare nuk është përfshirë në detyrimet e qirasë. Me 31 dhjetor 2019, detyrimet e skontuara të qirasë në vlerë prej 148,021 EUR përbëhen nga 46,256 EUR si detyrime afatshkurta të qirasë ndërkaj 101,765 EUR si detyrime afatgjata të qirasë. Detyrimet e paskontuara të qirasë janë në shumë 162,000 EUR nga të cilat 54,000 EUR janë afatshkurta ndërkaj 108,000 EUR janë afatgjata.

9 MJETET E PATRUPËZUARA

	Softuerët dhe Licencat
	EUR
Kostoja	
Më 1 janar 2018	412,888
Shtesat gjatë vitit	38,978
Hudhjet gjatë vitit	-
Më 31 dhjetor 2018	451,866
Shtesat gjatë vitit	11,370
Hudhjet gjatë vitit	(7,520)
Më 31 dhjetor 2019	455,716
Amortizimi i akumuluar	
Më 1 janar 2018	(365,907)
Ngarkesa gjatë vitit	(24,462)
Të eliminuara prej hudhjeve	-
Më 31 dhjetor 2018	(390,369)
Ngarkesa gjatë vitit	(17,967)
Të eliminuara prej hudhjeve	7,520
Më 31 dhjetor 2019	(400,816)
Vlera neto në libra	
Më 31 dhjetor 2019	54,900
Më 31 dhjetor 2018	61,497

10 LLOGARITË E PAGUESHME DHE AKRUALET

	Më 31 dhjetor 2019	Më 31 dhjetor 2018
	EUR	EUR
Të pagueshmet për aktivitetet investuese	824,824	711,780
Akrualët për shtypje dhe dërgesë të pasqyrave individuale të llogarisë	115,409	93,301
Të pagueshmet dhe akrualët e tjera	44,353	63,126
Gjithsej të pagueshme	984,586	868,207

Më 31 dhjetor 2019 bilanci i të pagueshme për aktivitetet investuese përfshinë tarifat e menaxhimit të faturuara nga drejtuesit e investimeve të hapura në vlerë prej 824,081 EUR, si dhe tarifat e brokerimit në vlerë prej 743 EUR (2018: 711,037 EUR dhe 743 EUR, respektivisht).

11 SUFICITI

	2019			2018		
	Aktivitetet operacionale	Aktivitetet investuese	Gjithsej	Aktivitetet operacionale	Aktivitetet investuese	Gjithsej
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Të hyrat për vitin						
Të hyrat nga tarifat	1,294,186	6,941,657	8,235,843	1,212,535	6,447,812	7,660,347
Të hyrat e tjera	132,822	41,208	174,030	82,072	15,595	97,667
	1,427,008	6,982,865	8,409,873	1,294,607	6,463,407	7,758,014
Shpenzimet për vitin	(1,205,928)	(4,702,557)	(5,908,485)	(1,158,745)	(5,743,872)	(6,902,617)
Provizionet për humbjet e pritura kreditore, neto (rritja) / zvogëlimi	(333)	-	(333)	252	-	252
Suficiti për vitin	220,747	2,280,308	2,501,055	136,114	719,535	855,649
Suficiti në fillim të vitit - riparaqitur	509,983	101,362	611,345	379,516	81,827	461,343
Kthimi i suficitit tek FKPK-MP	-	(2,300,000)	(2,300,000)	-	(700,000)	(700,000)
Suficiti në fund të vitit	730,730	81,670	812,400	515,630	101,362	616,992

Gjatë vitit 2019 Bordi Drejtues vendosi t'i kthejë 2,300,000 EUR tek mjetet pensionale të kontribuesve (FKPK-MP) nga suficiti i aktiviteve investuese, gjë që lë bilanc të suficitit të përgjithshëm neto prej 812,400 EUR më 31 dhjetor 2019. Gjatë vitit 2018 Bordi Drejtues vendosi t'i kthejë 700,000 EUR tek mjetet pensionale të kontribuesve (FKPK-MP) nga suficiti i aktiviteve investuese, gjë që lë bilanc të suficitit të përgjithshëm neto prej 616,992 EUR më 31 dhjetor 2018.

12 TARIFAT E NGARKUARA NDAJ MJETEVE PENSIONALE

	Për fundvitin 31 dhjetor 2019	Për fundvitin 31 dhjetor 2018
	EUR	EUR
Tarifat e ngarkuara për aktivitetet investuese	6,941,657	6,447,812
Tarifat e ngarkuara për aktivitetet operacionale	1,294,186	1,212,535
Gjithsej tarifat e ngarkuara ndaj mjeteve pensionale	8,235,843	7,660,347

Tarifat llogariten në baza ditore sipas formulës:

$$\text{Tarifa} = [\text{Mjetet bruto të pjesëmarrësve}] * [\text{Norma}] / [\text{Numri i ditëve kalendarike në vit}].$$

Gjithsej tarifa e ngarkuar mbi mjetet bruto të pjesëmarrësve me qëllim të financimit të aktivitetëve të FKPK-së për fundvitin 31 dhjetor 2019 ishte 8,235,843 EUR (2018: 7,660,347 EUR).

Tarifat e aplikueshme vjetore për periudhën e raportimit, siç janë miratuar Kuvendi i Republikës së Kosovës në përputhje me Ligjin Nr. 04/L-168, ishin si në vijim:

Prej	Deri	Tarifa për aktivitetet investuese	Tarifa për aktivitetet operacionale	Gjithsej tarifat
1 janar 2018	31 janar 2018	0.393% p.v.	0.081% p.v.	0.474% p.v.
1 shkurt 2018	15 maj 2019	0.381% p.v.	0.071% p.v.	0.452% p.v.
16 maj 2019	31 dhjetor 2019	0.370% p.v.	0.069% p.v.	0.439% p.v.

13 TË HYRAT NGA MJETET E TJERA

	Për fundvitin 31 dhjetor 2019	Për fundvitin 31 dhjetor 2018
	EUR	EUR
Aktivitetet operative		
Të hyrat nga interesi i investimeve në depozita dhe llogari rrjedhëse	121,765	82,072
Neto të hyrat nga refondimi i kontributeve	7,862	-
Të hyrat e tjera nga aktivitetet operacionale	3,195	-
	132,822	82,072
Aktivitetet investuese		
Rabati nga AXA-WFOI	39,100	15,595
Të hyrat e tjera nga aktivitetet investuese	2,108	-
	41,208	15,595
Gjithsej të hyrat nga mjetet e tjera	174,030	97,667

Kontributet pensionale që hyjnë në llogarinë e arkëtimit (llogaria e FKPK-MP në BQK) shndërrohen në njësi në ditën e arkëtimit. Herë pas here, transferimet bëhen gabimisht (pjesërisht ose plotësisht) nga paguesi, dhe kur kjo kuptohet FKPK, në përputhje me Ligjin Nr. 04/L-101, refondon shumën nominale të kontributit të gabuar. Sipas politikave të FKPK-së, diferencat neto midis (i) shumës nominale të refonduar, dhe (ii) vlerës së njësive përkatëse në ditën e refondimit; trajtohen për FKPK-O si të hyra të tjera kur janë pozitive, dhe si shpenzime të tjera kur ato janë negative. Për vitin që përfundoi më 31 dhjetor 2019, të hyrat neto nga refondimi i kontributeve arriti në 7,862 EUR (2018: shpenzim neto në vlerë 4,559 EUR).

14 TARIFAT NETO TË INSTRUMENTEVE PËR INVESTIME TË HAPURA

	Për fundvitin 31 dhjetor 2019			Për fundvitin 31 dhjetor 2018		
	Tarifa bruto	Rabati	Tarifa neto	Tarifa bruto	Rabati	Tarifa neto
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Vanguard – GSIF	365,610	(167,640)	197,970	986,158	(510,133)	476,025
BNY Mellon – RRF	1,246,615	-	1,246,615	488,895	-	488,895
AXA – GILB	153,678	(9,194)	144,484	394,407	(49,301)	345,106
Schroders – SISF	100,784	-	100,784	50,969	-	50,969
Schroders – GDG	293,788	-	293,788	813,018	-	813,018
Nordea 1 – GSEF	414,968	-	414,968	689,736	-	689,736
Nordea 1 – SRF	1,129,320	-	1,129,320	942,218	-	942,218
Amundi – 3M I	221,064	(84,790)	136,274	16,719	-	16,719
AXA – WFOI	238,363	-	238,363	716,717	-	716,717
BNP Paribas – PDP	450,555	(106,478)	344,077	1,014,653	(147,058)	867,595
Amundi – RPI2	161,370	-	161,370	253,115	-	253,115
Corp Bond Eur ETF	46,473	-	46,473	-	-	-
S&P500 Minvol ETF	64,637	-	64,637	-	-	-
Amun. EurCorp ETF	37,062	-	37,062	-	-	-
MSCI USA Qual ETF	2,768	-	2,768	-	-	-
Pictet – HDS	-	-	-	44,293	-	44,293
Gjithsej tarifat neto të instrumenteve të hapura	4,927,055	(368,102)	4,558,953	6,410,898	(706,492)	5,704,406

15 KOSTOJA E STAFIT

	Për fundvitin 31 dhjetor 2019	Për fundvitin 31 dhjetor 2018
	EUR	EUR
Pagat e stafit	456,201	462,045
Kontributet pensionale të punëdhënësit	59,874	63,749
Kostoja e Kontratës Kolektive	42,176	39,029
Sigurimi shëndetësor	4,702	5,879
Puna jashtë orarit, bonuset dhe kostot e tjera të stafit	21,500	3,673
Gjithsej kostoja e stafit	584,453	574,375

16 SHPENZIMET PËR BORDIN DREJTUES

	Për fundvitin 31 dhjetor 2019	Për fundvitin 31 dhjetor 2018
	EUR	EUR
Kompensimi për anëtarët	124,600	123,850
Takimet (udhëtimet/hotelet/kostot e tjera)	34,505	48,708
Sigurimi fiduciar	22,709	22,663
Kontributet pensionale të punëdhënësit	11,461	12,641
Gjithsej shpenzimet për Bordin Drejtues	193,275	207,862

17 SHËRBIMET PROFESIONALE/KONTRAKTORËT/KONSULENTËT

	Për fundvitin 31 dhjetor 2019	Për fundvitin 31 dhjetor 2018
	EUR	EUR
Shërbimet e dizajnit dhe marrëdhënjeve me publikun	4,815	4,977
Shërbimet e auditimit të brendshëm	2,940	2,678
Shërbimet arkitektonike	2,007	1,801
Shërbimet e përkthimit dhe lektorimit	818	640
Shërbimet e noterëve/ligjore dhe të tjera	679	284
Gjithsej shërbimet profesionale/kontraktorët/konsulentët	11,259	10,380

18 NGJARJET PAS PERIUDHËS SË RAPORTIMIT

Që nga 31 dhjetori 2019, përhapja e COVID-19 ka ndikuar rëndë në shumë ekonomi lokale në mbarë globin. Në shumë vende, bizneset janë duke u detyruar të ndërpresin ose kufizojnë punën për periudha të gjata ose periudha të pacaktuara kohore. Masat e ndërmarra për të parandaluar përhapjen e virusit, përfshirë këtu edhe ndalimet e udhëtimit, karantinat, distancimin social dhe mbylljen e shërbimeve jo esenciale kanë shkaktuar pengesa të konsiderueshme për bizneset në të gjithë botën, duke rezultuar në ngadalësim ekonomik. Tregjet globale të aksioneve po ashtu kanë përfjetuar një luhatshmëri të lartë, si dhe dobësim të konsiderueshëm. Përderisa qeveritë dhe bankat qendrore janë përgjigjur me ndërhyrje monetare dhe fiskale për t'i stabilizuar kushtet ekonomike, megjithatë kohëzgjatja dhe shtrirja e ndikimit nga pandemia COVID-19 dhe efektiviteti i reagimit nga qeveritë dhe bankat qendrore mbeten të paqarta në këtë kohë.

Rreziku i përgjithshëm ndaj operimit

Këto ngjarje e kanë penguar, por nuk e kanë ndaluar, funksionimin normal të FKPK-së. Të gjitha operacionet janë duke u trajtuar, si dhe shërbimet janë duke u ofruar, përmes përdorimit të një pjese të stafit në zyrë dhe të tjerët që punojnë nga shtëpia. Duke qenë se FKPK-O nuk ka pasur ekspozim ndaj instrumenteve financiare të afektuara, andaj nuk ka pasur ndikim në pozicionin financiar të FKPK-O, ose të ardhurat e saj, dhe të dyja mbeten shumë të qëndrueshme.

FKPK-ja ka vendosur që këto ngjarje janë ngjarje pasuese që nuk kërkojnë përshtatje. Prandaj, pozicioni financiar dhe rezultatet e operacioneve nga (dhe për) vitin që përfundon më 31 dhjetor 2019 nuk janë përshtatur që të pasqyrojnë ndikimin e tyre.

Është e arsyeshme të vlerësohet me besueshmëri se, pavarësisht kohëzgjatjes dhe ashpërsisë së këtyre pasojave, nuk do të ketë ndikim në pozicionin financiar dhe rezultatet e FKPK-O për periudhat e ardhshme.

Më 31 dhjetor 2019, përpos të shpalosurave sipër, nuk ka ngjarje të tjera të mëvonshme që do të kërkonin korrigjim ose shpalosje të mëtejshme në këto pasqyra financiare.